

Voedingsindustrie spijsst en kruidt de West-Vlaamse economie

Dirk Decoster - CEO Agristo nv, Coach Fabrik voor de Toekomst Voeding
Pieter Vancoillie - POM West-Vlaanderen, Coördinator Fabrik voor de Toekomst Voeding

WEST-VLAANDEREN ADEMT VOEDING. DE LOKALE VOEDINGSINDUSTRIE VOND IN DE PROVINCIE DE IDEALE VOEDINGSBODEM OM UIT TE GROEIEN TOT EEN ECOSYSTEEM DAT ZIJN GELIJKE NIET KENT. DE COMBINATIE VAN BIJZONDER VRUCHTBARE LANDBOUWGROND MET EEN MILD ZEEKLIJMAAT MAKEN WEST-VLAANDEREN BIJZONDER GESCHIKT VOOR TAL VAN GEWASSEN EN UNIEK VOOR SPECIFIEKE TEELTEN. DE HOGE CONCENTRATIE AAN LANDBOUWACTIVITEITEN LEIDDE TOT EEN SIGNIFICANT AGROVOEDINGS- COMPLEX. MET EEN AANDEEL VAN RUIM 26 % IN DE VLAAMSE VOEDINGSINDUSTRIE KAN DE PROVINCIE DE TITEL 'FOOD VALLEY VAN VLAANDEREN' CLAIMEN.

West-Vlaanderen kent een hoge specialisatiegraad in de subsector van de diepvriesgroenten- en aardappelverwerking. Deze bedrijvencluster concentreert zich vooral in Zuid- en Midden-West-Vlaanderen. Binnen een heel concurrentiële markt is deze pool toonaangevend op internationaal niveau.

Daarnaast ontwikkelde zich een belangrijke vleesindustrie met nadruk op de varkensteelt. Deze deelsector van de voeding omvat een volledig geïntegreerde waardeketen: van teelt tot slacht en de productie van veevoeders en melkproducten.

De kustprovincie onderscheidt zich ook van andere regio's door de aanwezigheid van visverwerkende nijverheid.

De West-Vlaamse voedingsindustrie spreidt zich over de volledige provincie. Met een directe tewerkstelling van bijna 16.000 werknemers in zo'n 900 verschillende bedrijven is deze sector de op één na belangrijkste industriële sector van West-Vlaanderen. Analyse van de tewerkstellings spreiding bij deze voedingsbedrijven toont aan dat de sector nog altijd een typisch kmo-landschap is, met talrijke, vaak familiale, kleine productiebedrijven.

De heterogeniteit van de sector toont zich niet alleen in de bedrijfsgroottes, maar vooral in het brede aanbod van kwaliteitsvolle voedingsproducten en in de vele, vaak uiteenlopende, markten die aangeboord worden. Voedingsbedrijven leggen zich met succes toe op de B2B-markt of begeven zich rechtstreeks op de consumentenmarkt.

De centrale ligging in West-Europa, dicht bij de belangrijkste exportmarkten in Nederland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk, is een andere troef van de Noordzeeprovincie. In West-Vlaanderen assisteert een sterk uitgebouwd logistiek netwerk de lokale voedingsbedrijven. Daarnaast ondersteunen de Haven van Zeebrugge als foodport, de REO Veiling als draaischijf voor de handel in verse groenten en fruit, en de River Terminal in Wielsbeke als rechtstreekse link met de haven van Antwerpen, de West-Vlaamse voedingsbedrijven in hun exportgerichte activiteiten. Ook de luchthaven van Oostende heeft ambities om nieuwe vrachtluchten (met vooral voeding) te lokken.

De uiterst concurrentiële markt dwingt voedingsbedrijven om voortdurend in te zetten op zowel proces- als productinnovatie en om nieuwe markten aan te boren. De nabijheid en de deskundigheid van kennisinstellingen en

kennisactoren in de provincie biedt hen vele, vele bijkomende mogelijkheden.

© Nick Vanderheyden

Cruciale uitdagingen

Alle troeven zijn dus voorhanden om de sector de komende decennia verder te laten groeien en ontwikkelen. Maar tegelijkertijd staat de voedingsindustrie in West-Vlaanderen voor cruciale uitdagingen. De lage structurele werkloosheid in West-Vlaanderen en de groei en investeringen van diverse voedingsbedrijven zorgen voor een hevige strijd op de arbeidsmarkt in de zoektocht naar goed opgeleide en gemotiveerde werknemers.

Ten opzichte van Vlaanderen wordt West-Vlaanderen gekenmerkt door een lagere ratio van startende ondernemers in de voedingsindustrie. Wil onze voedingsindustrie een transitie realiseren naar een slimme

en duurzame groei en tewerkstelling, dan is het aanbieden van voldoende fysieke ruimte om te ondernemen een belangrijke uitdaging. Extra aandacht moet hierbij gaan naar de bereikbaarheid van bedrijven en producten en naar de creatie van nieuwe ruimte door inbreiding, reconversie en hergebruik van bestaande industriegronden.

De kritieke beschikbaarheid van vers water, bij uitstek in West-Vlaanderen, noodzaakt de expansieve bedrijven tot investeringen in nieuwe technologieën voor hergebruik van water.

Met de oprichting van de Fabriek voor de Toekomst Voeding erkent de Provincie West-Vlaanderen het belang van de West-Vlaamse voedingsindustrie.

Binnen het samenwerkingsverband bundelen alle Vlaamse actoren in een kenmerkende triplehelixstructuur de krachten om hun dienstverlening in West-Vlaanderen uit te bouwen en de West-Vlaamse voedingsbedrijven maximaal te ondersteunen. De verschillende partners zetten niet alleen in op de uitdagingen van de sector, maar vooral ook op het aanreiken van nieuwe opportuniteiten. De uitvalsbasis van de Fabriek voor de Toekomst Voeding is het Huis van de Voeding in Roeselare. Recent investeringen zorgden ervoor dat dit centrum klaarstaat om uit te groeien tot dé hub voor de Vlaamse agrovoedingsindustrie.

www.fabriekenvoortetoekomst.be

